

Teisėjų etikos
ir drausmės komisijos
veiklos ataskaita

2018

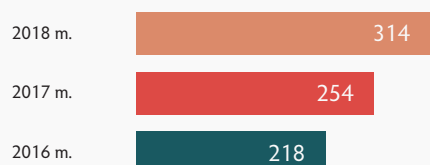

LIETUVOS
TEISMAI

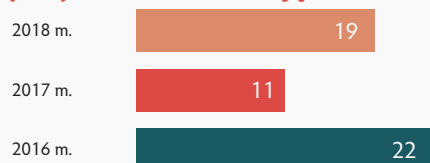
Statistika

2018 m. sausio 1 d. - 2018 m. gruodžio 31 d.

Gauti teikimai, pareiškimai, prašymai, skundai bei kiti dokumentai

Komisijos posėdžiuose nagrinėtini teikimai, prašymai dėl konsultacijų

Apsiribota svarstymu (drausmės byla neiškelta)

Atisakyta svarstyti nesant drausminės atsakomybės subjekto (pasibaigus teisėjo įgaliojimams).

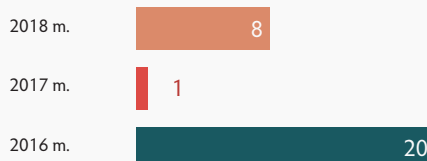
Grąžinti pareiškimai, prašymai, skundai (nenagrinėti Komisijos posėdyje)

Iškeltos drausmės bylos

Drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų

Konsultacijos

Tendencijos

Retrospektyviai vertinant Komisijoje gaunamų dokumentų skaičių, pažymėtina, kad gaunamų teikimų, kuriuose prašoma iškelti drausmės bylą teisėjams, skaičius lyginant 2016-2018 m. reikšmingai nepadidėjo.

Komisijos posėdyje buvo nagrinėta 16 teikimų dėl prašymo iškelti drausmės bylą teisėjui bei 3 prašymai suteikti konsultacijas.

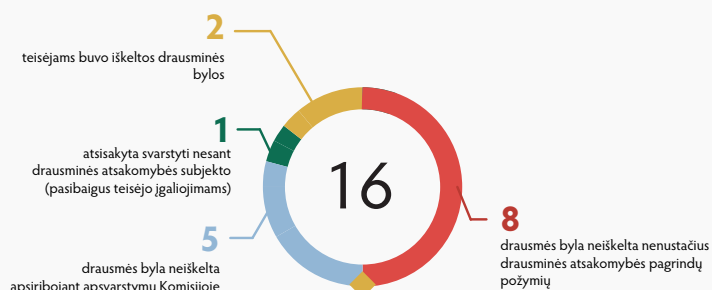
191 teikimas buvo grąžintas pareiškėjams, motyvuotai nurodant atsisakymo nenagrinėti Komisijos posėdyje pagrindą. Tai reiškia, kad didžioji dalis gaunamų teikimų nėra nagrinėjami Komisijos posėdžiuose, nes juose iš esmės prašoma revizuoti teismų sprendimus ar įvertinti teisėjo procesinius veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo aspektais.

Pažymėtina, kad dažnai skundai neatitinka Komisijos nuostatose keliamų reikalavimų – yra nemotyvuoti, deklaratyvaus pobūdžio bei turintys kitų trūkumų (teikiami pakartotinai, tinkamai nepasirašyti, surašyti nevalstybine kalba ir pan.).

Pareiškėjams pateikiamuose atsakymuose dėl jų skundų nenagrinėjimo Komisijoje išsamiai paaiškinama Komisijos kompetencija, nurodoma, kokius teisėjų veiksmus Komisija gali vertinti etikos požiūriu.

Tam tikrais atvejais, prieš atsisakant nagrinėti skundą, Komisijoje gaunami teisėjo, kurio elgesys skundžiamas, teismo pirmininko paaiškinimai, vertinama kita medžiaga, klausomi posėdžių garso įrašai ir kt., ir tik po to teikiamas atsakymas pareiškėjui. Tokia praktika padeda geriau įvertinti pareiškėjų skunduose dėstomas aplinkybes, t.y., ar aplinkybės nėra pateikiamos tendencingai, subjektyviai vertinant situaciją, bei padeda užtikrinti, kad Komisijos posėdžiuose būtų svarstomi tik tie teikimai ir skundai, kurie yra motyvuoti, surašyti konkrečiai, dalykiškai ir reikalauja išsamaus tyrimo bei įvertinimo pagal Komisijos kompetenciją

Sprendimai

2018 m. Komisija priėmė 16 sprendimų, iš kurių 2 teisėjams buvo iškeltos drausminės bylos, kitais 5 atvejais drausmės byla neiškelta apsiribojant apsvaistymu Komisijoje, 8 – drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių, 1- atsisakyta svarstyti nesant drausminės atsakomybės subjekto (pasibaigus teisėjo įgaliojimams).

Pažymėtina, kad:

atvejais

Komisija posėdžiuose vertino teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje nustatytam pareigingumo principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 8 straipsnyje nustatytam teisingumo ir nešališkumo principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnyje nustatytam pagarbos žmogui principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 14 straipsnyje nustatytam pagarbos žmogui principui

atveju

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 10 straipsnyje nustatytam konfidencialumo principui

Teikimai

2018 m. Komisijos pirmininko sprendimu Komisijos posėdžiuose buvo atsisakyta nagrinėti 191 teikimą.

Pažymėtina, kad atsisakymas nagrinėti priimamas visapusiškai įvertinus teikimo turinį: ar teikime nurodomos aplinkybės nėra siejamos su teismo priimto sprendimo kvestionavimu, ar teikime nurodyti reikalavimai atitinka Komisijos kompetenciją, ar nurodomi teisėjo veiklos trūkumus galima vertinti kaip sisteminius ir šiurkščius.

Komisija, siekdama prevencinių tikslų bei įvertinusi kiekvieną konkretų atvejį, teikdama atsakymą pareiškėjui tam tikrais atvejais rekomenduoja teisėjui atkreipti dėmesį į tam tikrus profesinio elgesio standartus ir koreguoti savo elgesį.

Konsultacijos

Teisėjų konsultavimas dėl Teisėjų etikos kodekso taikymo yra svarbi Komisijos veiklos sritis. Vertinant individualią situaciją bei konkrečias aplinkybes Komisija formuoja rekomenduojamą tam tikro elgesio modelį, atitinkantį teisėjo etikai keliamus reikalavimus.

Komisija 2018 m. suteikė 2 konsultacijas pagal teismų pirmininkų prašymus bei į 1 teisėjos prašymą suteikti konsultaciją dėl teismo darbo organizavimo tvarkos.

Atkreiptinas dėmesys, kad suteiktos konsultacijos, kaip ir Komisijos priimti sprendimai, yra viešinami Nacionalinės teismų administracijos puslapyje www.teismai.lt

Spausti čia

Teisėjų etikos sklaida

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, ypač akcentuodama teisėjų profesinės etikos sklaidos svarbą, pagal galimybes dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose renginiuose bei juose sukaupia patirtimi įvairiomis formomis dalinasi su teisėjų bendruomene.

Pažymėtina, kad 2018 m. Komisijos pirmininkas Aurelijus Gutauskas bei kiti Komisijos nariai dalijosi patirtimi bei įžvalgomis teisėjų profesinės etikos bei drausminės atsakomybės klausimais įvairiuose renginiuose.

Komisijos pirmininkas teisėjų etikos klausimais plačiai visuomenei pasisakė pateikdamas komentarą internetiniam portalui 15 min. It – „Tik trys skundai iš 100 dėl teisėjų etikos yra pagrįsti“.

[Skaityti straipsnį](#)

Vilniaus ir Kauno apygardų teismuose dirbantiems teisėjams skaitė pranešimą „Teisėjų etikos aktualijos: kaip nepasiklysti teisėjų drausminės atsakomybės labirintuose“ bei renginyje Vilniaus apylinkės teisme „Teismų 100-mečiui paminėti“. Taip pat dalyvavo tarptautiniuose renginiuose: 2018 m. kovo 10-11 d. finaliniame renginyje, skirtame teismų sistemos skaidrumui ir teisėjų nepaperkamumui spręsti Viena (Austrija) bei 2018 m. lapkričio 29-30 d. Austrijos prezidentūros ir Europos komisijos organizuojamoje konferencijoje „Teisingumo sistemų veiksmingumas“.

Komisijos narys, teisėjas Gintautas Būga Panevėžio apylinkės teismuose (Rokiškio, Biržų, Kupiškio, Pasvalio bei Panevėžio rūmuose) pristatė Komisijos veiklą, diskutavo apie teisėjų etiką darbe ir kitoje aplinkoje, atsakė į teisėjų užduotus klausimus.

Komisijos narė Jurgita Paužaitė – Kulvinskienė dalyvavo Briuselyje (Belgijoje) vykusiuose mokymuose „Teisės viršenybė praktikoje: esminis teisėjų ir prokurorų vaidmuo“. Mokymus organizavo Europos teisinio mokymo tinklas (EJTN). Per mokymus didžiausias dėmesys buvo skiriamas teisės viršenybei, teisėjo nepriklausomumui, elgesiui, etikai, teisėjo bendravimui su žiniasklaida.

Komisijos narė teisėja Sigita Jokimaitė vedė mokymus pradedantiems teisėjams „Teisėjų etika“ (NTA Mokymo centre Molėtuose, 2018 m. rugsėjo 12 d.) bei dalyvavo Tarptautinėje mokslinėje – praktinėje konferencijoje „Teisminis profesionalumas ir etika technologijų ir globalizacijos amžiuje“ 2018 m. gegužės 24 d.